

AIKA 16.11.2006 KLO 10-14

PAIKKA Luumäki, Marttilantie 28

LÄSNÄ Juha Tervonen, Luumäen ympäristönsuojelusihteeri
Ilkka Räsänen, Lappeenrannan ympäristöjohtaja
Sara Piutunen, Lappeenrannan ympäristötarkastaja
Sini-Pilvi Saarnio, YSV Ry:n pj (Hki kaupungin ympäristökeskus)
Miira Riipinen, YSV Ry:n hallituksen jäsen (Hki kaupungin ympäristökeskus)
Camilla von Bonsdorff, YSV Ry:n hallituksen jäsen (Hki kaupungin ympäristökeskus)
Jorma Jantunen, YSV Ry:n hallituksen jäsen (Uudenmaan ympäristökeskus)
Jani Pieksemä, YSV Ry:n hallituksen jäsen (Lopen kunta)
Mari Pihlaja-Kuhna, YSV Ry:n hallituksen jäsen ja sihteeri (Askolan kunta)

Luumäen kunnan ympäristönsuojelutoiminnan esittely/ Juha Tervonen

Juha Tervonen toivotti YSV Ry:n hallituksen ja Lappeenrannan edustajat tervetulleiksi Luumäelle. Luumäki on noin 5300 asukkaan kunta, jolla on 2 keskusta. Kesämökkejä ja siten kesäasukkaita on paljon. Veroprosentti on 17 ja kunnalla ei ole ollenkaan velkaa, mikä on harvinaista nykyään. Luumäki sijaitsee 1. Salpausselän alueella, minkä vuoksi pohjavesialueita on paljon. Merkittävä ympäristökiteijä on myös Kivijärvi, joka on 75 km² suuruinen, osin myös muiden kuntien alueella oleva järvi. Järvestä otetaan myös raakavettä juomavedeksi.

Turvetuotantoalueita Luumäellä on 11 ja nämä aiheuttavat omat ongelmansa. Myös kivenlouhintaa on tullut viime vuosina useille alueille. Jätevesiasiat on saatu sujumaan melko hyvin rakennusvalvonnan kanssa. Varsinaisia toimenpidelupia, joissa haetaan lupaa vain jätevesijärjestelmän uusimiseen, on ollut vasta muutamia ja niistä päättäminen on delegoitu ympäristönsuojelusihteerille.

Koska Luumäki on lähellä itärajaa, on kuntaan tullut myös joitakin venäläisiä maanomistajia. Heidän kanssaan kommunikointi ympäristöasioissa on ollut hankalaa kielikysymysten vuoksi. Jätehuollon puolesta Luumäki kuuluu Etelä-Karjalan jätehuoltoyhitiön alueeseen.

Ympäristönsuojelutoimi on saanut tehdä joitakin projekteja vuosien varrella, kunhan vain rahoitusta löytyy. Mm. Kivijärvi kuntoon -projekti, joka loppui vuonna 2005, oli 4 vuotinen projekti. Tervonen oli tällöin puolipäiväisesti töissä Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksella. Todennäköisesti ensi vuonna on alkamassa projekti haja-asutuksen jätevesistä.

Natura-kohteita Luumäellä on 3 ja näiden lisäksi on jonkin verran arvokkaita harjualueita. Voimassa olevia maa-aineslupia on noin 45. Kunnassa on myös paljon maanviljelystä; noin 170 maatilaa, joista noin puolet on keskittynyt viljanviljelyyn. Pilaantuneita alueita kunnostetaan keskimäärin yksi vuodessa. Ympäristölupien myöntäminen on delegoitu viranhaltijalle.

YSV Ry:n esittely, vuoden ympäristötyöntekijän muistaminen ja ympäristöhallinnon ajankohtaisia asioita/ Sini-Pilvi Saarnio

Sini-Pilvi Saarnio kertoi YSV Ry:stä, sen toiminnasta ja etenkin Lammin päivistä, jotka ovat yhdistyksen päätapahtuma. Tänä vuonna olikin erityinen juhluvuosi, koska laki kuntien ympäristönsuojeluhallinnosta täytti 20 vuotta. Sen kunniaksi Lammin päivillä oli erityinen iltajuhla. Lisätietoja YSV Ry:stä ja Lammin päivistä löytyy yhdistyksen nettisivuilta: www.ymparistonsuojeluviranhaltijat.fi.

Tänä vuonna YSV Ry on myös polkaissut käyntiin uuden perinteen: vuoden ympäristötyöntekijän valinnan. Valintaa helpottamaan toivottiin ehdotuksia jäsenistöltä. Niitä tuli kuitenkin niukasti. Hallitus

päätettiin valita Juha Tervosen vuoden ympäristötyöntekijäksi ja tämä valinta julkistettiin Lammien päivien iltajuhlissa. Sini-Pilvi ojensi Juha Tervoselle kunniakirjan pienen juhlapuheen kera, koska Tervonen ei ollut Lammilla kunniakirjaa vastaanottamassa. Kunniakirjassa on lueteltu perusteet Tervosen valintaan.

Ilkka Räsänen piti Tervosen valintaa onnistuneena.

Saarnio kertoi ajankohtaisia asioita valtion ympäristölupajärjestelmän ja -hallinnon tehostamisesta sekä lupakäytäntöjen yhdenmukaistamisesta. Asian tiimoilta on meneillään useita YM:n koordinoimia alahankkeita. Saarnio esitteli myös YSV Ry:n SYLKY-raportista antamaa lausuntoa. SYLKY-raportissa esitetään paljon toimenpiteitä, jotka kohdistuvat suoraan myös kuntiin.

Keskusteltiin mm. ympäristöluparajojen alentamisesta ja ilmoitusmenettelystä.

Yhteistyökuviot Etelä-Karjalassa/ Ilkka Räsänen

Ilkka Räsänen kertoi Etelä-Karjalan YTAKE-hankkeista. Alue on jakautunut kahteen; eteläiseen ja pohjoiseen hankkeeseen. Lappeenranta, yhdessä Ylämaan, Luumäen, Lemin, Savitaipaleen, Suommenniemen ja Taipalsaaren kanssa muodostaa eteläisen hankealueen. Hanke käsittää ympäristönsuojelun, terveysvalvonnan ja eläinlääkinnän toimialat. Yhteensä näillä toimialoilla yhteistyökunnissa työskentelee 27,10 htv.

Kuntien välille on tehty ns. "löyhä yhteistyösopimus", joka mm. mahdollistaa tarkastusten tekemisen toisen kunnan alueella. Yhteistyö perustuu vapaaehtoisuuteen, pääsääntöisesti työ korvataan työllä ja laskutusmahdollisuus on. Sopimus on voimassa tällä hetkellä vuoden 2007 loppuun saakka. Jatkosta ei ole vielä päätetty. Joutseno olisi todennäköisesti liittymässä eteläisen alueen yhteistyösopimukseen, koska sillä on tiivistä yhteistyötä Lappeenrannan kanssa ja jopa kuntaliitosselvityksiä tehdään.

Yhteistyösopimuksen mahdollistama käytännön toiminta on melko alkutekijöissään, mutta tapaamisten kautta yritetään toimintaa herätellä. Tavoitteena on esim. toimintatapojen, tietojärjestelmien, taksojen ja maksujen yhtenäistäminen.

Räsänen mainosti myös piakkoin Lappeenrannassa järjestettävää paikallisagendapäivää.

Lappeenrannan seudulla tehdään myös paljon yhteistyötä itärajan taakse, sillä Venäjän läheisyys heijastuu monessakin asiassa, mm. rekkaliikenteen jatkuvassa kasvussa ja venäläisten kiinteistön ostossa. Viipurin kanssa on menossa yhteinen Eco-Centre –hanke.

Puhuttiin myös ilmanlaadun seurannasta ja etenkin Venäjän puolen metsäpalojen vaikutuksesta itärajan ilmanlaatuun. Ilmanlaatua seurataan yhteistyössä Imatran, Joutsenon ja Svetogorskin kanssa. Tiedotusta tehdään mm. nettisivujen kautta.

Huhmarniemen pilaantuneen maaperän kunnostus/ Sara Piutunen

Sara Piutunen esitteli Huhmarniemen asuinalueen maaperän pilaantuneisuutta, tapauksen käsittelyä ja kunnostusta. Projekti kesti kaikkiaan 7 vuotta. Pilaantuneisuus on peräisin alueella 1891-1959 toimineesta sahalaitoksesta, jolla käytettiin KY5 kyllästysainetta, joka sisältää mm. runsaasti kloorifenoleja, dioksiineja ja furaaneja. Huhmarniemi on alue, jolla puutavaraa on aiemmin kuivatettu, joten kyllästysaineita on päässyt tippumaan maahan. Itse saha on sijainnut Varkaasaassa, jota ei vielä ole kunnostettu eikä rakennettu. Huhmarniemeä oli kunnostettu jo 1986-88 kloorifenoleista, mutta vasta myöhemmin Varkaansaaren saastuneisuutta tutkittaessa havaittiin, että alueelta löytyy merkittäviä pitoisuuksia dioksiineja ja furaaneja. Tällöin alue oli jo rakennettu.

Huhmarniemessä asuu noin 34 perhettä eli noin 115 asukasta. Kun kunnostustyöt konkreettisesti aloitettiin vuonna 2003, perheet joutuivat muuttamaan pois muutamaksi kuukaudeksi. Talot laitettiin kirjaimellisesti pakettiin, jotta niiden ympäriltä voitiin poistaa pilaantuneet maa-ainekset. Ympäröivältä puistoalueelta kaadettiin puusto ja alueelle tehtiin tiivis peittokerros, jotta pilaantuneet maa-ainekset pysyvät suojassa. Huhmarniemen kunnostus on suurin omakotitaloalueella tehty PIMA-kunnostus Suomessa. Maamassoja poistettiin noin 68 000 t.

Lappeenrannan kaupunki ja UPM-Kymmene tekivät kunnostuksen toteutuksesta keskenään sopimuksen. Kunnostus tuli maksamaan noin 5,7 miljoonaa euroa, josta kaupungin osuus oli 56,7% ja UPM:n osuus 43,3%. Varsinaisten toteutuskustannusten lisäksi asukkaille maksettiin korvauksia. Hankkeessa kaupungin tekninen toimi oli toteuttajana ja ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiset toimivat osaltaan valvojina. Hanketta varten perustettiin työryhmä, jota johti kaupungin lakimies. Ympäristötarkastaja toimi projektisihteerinä.

Hanke onnistui varsin hyvin tiedotuksen ja asukkaiden kanssa tehdyn yhteistyön turvin. Kukaan asukas ei valittanut luvista ja päätöksistä ja työt saatiin tehtyä suunnitellusti. Ympäristönsuojeluviranomaisen rooleista merkittävin olikin tiedotus ja valvontapuolella. Tulevaisuuden suhteen kaupungilla on 30 vuoden jälkivalvontavelvoitteita (mm. vesi- ja eliöstötarkkailuja). Lisäksi jos ja kun taloja joskus puretaan, täytyy niiden alla oleva pilaantunut maa-aines poistaa.

Kompostointikoulutus Kangasvarren kyläkoululla/ Juha Tervonen

Erinomaisen ruokailun jälkeen päästiin vielä seuraamaan kompostointikoulutusta Kangasvarren kyläkoululle. Kompostointikoulutusta on alettu pitämään ala-asteelaisille jo kuusi vuotta sitten. Tervonen kiertää koulut kerran vuodessa.

Koululta palattiin vielä takaisin lähtöpisteeseen eli terveyskeskukselle, jossa ympäristönsuojelusihteerin toimitilat sijaitsevat. Siellä juotiin vielä lähtökahvit, jonka jälkeen YSV Ry:n edustajat suuntasivat kohti ruuhkasuomea.

Suuret kiitokset Luumäelle ja Lappeenrannalle yhteistyöstä!

Muistion vakuudeksi, Mari Pihlaja-Kuhna, YSV Ry:n sihteeri